Norvešku i međunarodno pravo, kojima je posvetio svoj život, već i za našu zemlju među čije iskrene prijatelje je mogao da se ubroji.

Milan ŠAHOVIĆ

ALEKSANDAR PELEŠ — IN MEMORIAM

Univerzitet u Sarajevu i Bosna i Hercegovina izgubili su u kratkom vremenu i drugog nastavnika — internacionalistu. Profesor dr Aleksandar *Peleš* tragično je preminuo 18. marta 1977. godine u četrdesetoj godini života.

Rođen je 7. oktobra 1937. godine u Tuzli. Studirao je na Pravnom fakultetu u Sarajevu, gdje je diplomirao 1960. godine. Na tome Fakultetu bio je izabran za asistenta krajem 1961, i stekao doktorat nauka polovicom 1964. Disertacija mu je nosila naslov: »Međunarodni ugovori i treće države«, a kasnije nije bila u cjelini objavljena. Na tome Fakultetu potom je bio biran za docenta iz međunarodnog javnog prava iste godine. Za vanrednog profesora bio je izabran 1970, te za redovnog profesora 1975. U 1974. odlikovan je visokim odlikovanjem — Ordenom rada sa zlatnim vijencem. Početkom 1977. profesor Peleš prelazi na Pravni fakultet u Mostaru, ali je zadržao i obaveze na matičnom fakultetu. Kratko pred smrt bio je izabran za prvog dekana Pravnog fakulteta u Mostaru.

U svome početnom periodu naučnog razvoja pokojni Peleš pokazao je veoma širok naučni interes za najdublje i najsloženije probleme međunarodnog prava. U tome pogledu, međutim, izlagao je dosta smjele zaključke. U zrelom periodu usmjerio je svoju pažnju uglavnom na probleme rasne diskriminacije. O tome problemu objavio je niz članaka i pripremio je obiman rukopis knjige: »Rasna diskriminacija i međunarodno pravo«. Ovo djelo nalazi se pred objavljivanjem, na žalost nakon smrti pisca. To će biti svakako najsolidnije djelo kod nas o toj temi i najvrednije što nam je pokojni pisac iza sebe ostavio. Ono će dugo biti u upotrebi i obogatit će literaturu međunarodnog prava u našoj zemlji. Dr Peleš zanimao se i problemima Ujedinjenih nacija. Njegova rasprava: »Regionalni sporazumi i pravo na samoodbranu«, objavljena u godištu od 1969. ove *Revije*, rado se i često citira. Iz prava ugovora, pored disertacije, napisao je još nekoliko radova, među kojima valja istaknuti raspravu: »Ugovor u korist trećeg u međunarodnom pravu«, objavljenu u *Zborniku Pravnog fakulteta u Zagrebu* od 1966, u spomenici posvećenoj profesoru dru Juraju Andrassyju. Zaista je šteta što ga je prerana smrt spriječila da svoj naučni interes proširi i na neka druga područja međunarodnog prava. Pokazao je sposobnost za pisanje solidnih rasprava.

Pokojni profesor Peleš bio je među jugoslavenskim kolegama cijenjen kao stručnjak za probleme rasne diskriminacije, a u širem smislu i za probleme ljudskih prava i položaj manjina. Bio je prvi jugoslavenski predstavnik u Komitetu Ujedinjenih nacija za uklanjanje rasne diskriminacije, u periodu između 1970. i 1971. godine. Pet godina je bio član Komisije za prava čovjeka Saveznog sekretarijata za inostrane poslove. Obavljao je i brojne druge stručne i društvene dužnosti u Bosni i Hercegovini.

Prerana smrt profesora Peleša osiromašila je ionako malobrojnu grupu stručnjaka za međunarodno pravo u Bosni i Hercegovini. Njegov odlazak predstavlja gubitak za pravne fakultete u Sarajevu i u Mostaru gdje je djelovao, a i za čitavo Jugoslovensko udruženje za međunarodno pravo, u kome je bio biran kako za člana Izvršnog odbora tako i za člana Uređivačkog odbora »Jugoslovenske revije za međunarodno pravo«, na kojoj ga je dužnosti i smrt zatekla.

Dr Vladimir-Đuro DEGAN